

กระทู้ถามที่ ๓๗๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๘ สิงหาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่มูลนิธิต่าง ๆ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

จากกรณีการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนและที่สาธารณะต่าง ๆ ซึ่งได้มีเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเหตุทั้งผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต โดยในความช่วยเหลือนั้นผู้ประสบเหตุบางราย อาจไม่ได้รับความช่วยเหลือที่ถูกต้อง เช่น ในบางรายเมื่อได้รับบาดเจ็บจะไม่ได้รับการปฐมพยาบาล เบื้องต้นที่ถูกต้อง อาจทำให้อาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้นได้ และในบางรายที่ไม่ถึงแก่ชีวิตอาจจะเสียชีวิตได้ นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่มูลนิธิบางรายไม่ซื่อสัตย์ ไร้คุณธรรมและจรรยาบรรณโดยคอยฉกฉวยสิ่งที่มีค่าจากผู้ประสบเหตุ ทำให้ผู้ประสบเหตุได้รับความเดือดร้อนและความเสียหายเพิ่มมากขึ้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. มีหน่วยราชการใดที่ตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ ของมูลนิธิให้ดำเนินงานอย่างถูกต้องหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. มีหน่วยราชการใดได้ฝึกและอบรมเจ้าหน้าที่มูลนิธิต่าง ๆ เพื่อจะได้ปฏิบัติงานให้ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. หากไม่มีหน่วยราชการรับผิดชอบการดำเนินงานต่าง ๆ ของมูลนิธิรัฐบาลจะมีมาตรการในการแก้ไขปัญหานี้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เจริญ ก้นชวงค์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๗๗ ร.

ของ นายเจริญ คันธวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร
เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่มูลนิธิต่างๆ

ข้าพเจ้า พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี และร้อยตำรวจเอก ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่มูลนิธิต่างๆ ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า มูลนิธิเป็นองค์กรเอกชนที่ดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการกุศลสาธารณะและเพื่อสาธารณประโยชน์อื่นๆ โดยมีได้มุ่งหาประโยชน์มาแบ่งปันกัน และต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในปัจจุบันมีมูลนิธิที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลทั่วประเทศ จำนวน ๘,๗๑๒ มูลนิธิ แยกเป็นในเขตกรุงเทพมหานคร ๓,๐๘๑ มูลนิธิ และต่างจังหวัด ๕,๖๓๑ มูลนิธิ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕) สำหรับมูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ หรืออุบัติเหตุบนท้องถนน เป็นต้น ปัจจุบันมีจำนวน ๓๘๖ มูลนิธิ แยกเป็นในเขตกรุงเทพมหานคร ๘๖ มูลนิธิ และต่างจังหวัด ๓๐๐ มูลนิธิ

ทั้งนี้ หน่วยงานที่ตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆ ของมูลนิธินั้น กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ควบคุมดูแลและการดำเนินกิจการของมูลนิธิให้เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย และข้อบังคับของมูลนิธิ โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นนายทะเบียนมูลนิธิกรุงเทพมหานคร และนายทะเบียนมูลนิธิ กรุงเทพมหานคร มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต หัวหน้าฝ่ายปกครอง หัวหน้างานปกครอง และเจ้าพนักงานปกครองของสำนักงานเขต มีอำนาจตรวจตราควบคุมดูแลการดำเนินกิจการของมูลนิธิแทนนายทะเบียน ในส่วนของต่างจังหวัดผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนมูลนิธิจังหวัด นายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดมอบอำนาจให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ มีอำนาจตรวจตราควบคุมดูแลการดำเนินกิจการของมูลนิธิแทนนายทะเบียน

สำหรับมาตรการในการตรวจสอบและควบคุมมูลนิธิ ได้มีการดำเนินการตรวจสอบการดำเนินกิจการของมูลนิธิ ในพื้นที่รับผิดชอบอย่างน้อยปีละครั้งให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคมของทุกปี และเพื่อการนี้ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่นายทะเบียนมอบหมายเป็นหนังสือมีอำนาจให้กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือตัวแทนมูลนิธิ ชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของมูลนิธิหรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาสอบถาม หรือให้ส่งหรือแสดงสมุดบัญชีและเอกสารต่างๆ ของมูลนิธิเพื่อตรวจสอบและ

ให้มูลนิธิส่งรายงานการดำเนินงานประจำปีให้นายทะเบียนภายในเดือนมีนาคมของทุกปี รวมทั้งกรณี นายทะเบียนตรวจสอบพบว่ากรรมการมูลนิธิใดดำเนินงานของมูลนิธิผิดพลาดเสื่อมเสียหรือดำเนินการ ผ่าฝืนกฎหมายหรือข้อบังคับของมูลนิธิ หรือกลายเป็นผู้มีฐานะและความประพฤติไม่เหมาะสมในการ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ นายทะเบียน พนักงานอัยการ หรือผู้มีส่วนได้เสีย อาจร้องขอ ต่อศาลให้ถอดถอนกรรมการมูลนิธิทั้งคณะได้ ซึ่งจากการตรวจสอบรายงานการตรวจตราและควบคุม ดูแลการดำเนินงานของมูลนิธิ รวมทั้งข้อมูลจากการส่งรายงานการดำเนินงานของมูลนิธิ ปรากฏว่า มูลนิธิส่วนใหญ่มีการดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของมูลนิธิ ซึ่งสรุปการดำเนินการได้ดังนี้

๑. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ มีมูลนิธิเพียง ๒ มูลนิธิ ที่คณะกรรมการของมูลนิธิ ดำเนินการผิดพลาดเสื่อมเสีย และนายทะเบียนได้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่ง ถอดถอนกรรมการของมูลนิธิทั้งคณะแล้ว รวมทั้งให้ศาลแต่งตั้งบุคคลที่เหมาะสมเป็นกรรมการแทน

๒. ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๔ ได้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานของมูลนิธิว่า คณะกรรมการของมูลนิธิดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ เช่น มีการใช้จ่ายเงินผิด วัตถุประสงค์ กรรมการมูลนิธิยกยอกเงิน เป็นต้น รวมจำนวน ๑๐ มูลนิธิ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้สั่งให้นายทะเบียนตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งหากปรากฏว่าคณะกรรมการ มูลนิธิดำเนินงานผิดพลาดเสื่อมเสียต่อมูลนิธิ นายทะเบียนจะต้องขอต่อศาลให้ถอดถอนกรรมการ มูลนิธิทั้งคณะและแต่งตั้งบุคคลที่เหมาะสมเป็นกรรมการแทนต่อไป

๓. จากการรายงานผลการตรวจตราการดำเนินงานของมูลนิธิในปีที่ผ่านมายังไม่ปรากฏว่า มีเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยดำเนินการผิดพลาด และก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อมูลนิธิแต่อย่างใด

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่มูลนิธิต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานของมูลนิธิเป็นไปด้วยความถูกต้องและมีความปลอดภัย ดังนั้นในการออกไป ตรวจตราการดำเนินงานของมูลนิธิจึงให้นายทะเบียนได้แนะนำมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยให้จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เป็นประจำทุกปี เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติ หน้าที่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ร่วมกับสมาคมสันนิบาตมูลนิธิแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ทำการจัดอบรมให้ความรู้แก่มูลนิธิเป็นประจำทุกปี โดยแบ่งมูลนิธิออกเป็น ๑๒ ภาค ทั่วประเทศ เพื่อความสะดวกในการจัดประชุมหรืออบรม ทั้งนี้ ในการอบรมให้ความรู้แก่มูลนิธิจะจัดอบรมปีละ ๖ ภาค สลับกันไป และจัดอบรมให้มูลนิธิในเขตกรุงเทพมหานครปีละครั้ง ซึ่งในการอบรมกระทรวงมหาดไทย จะจัดวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานมูลนิธิมาบรรยายให้ความรู้แก่มูลนิธิ และหากมูลนิธิ

ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ต้องการฝึกรอบรมเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ กระทรวงมหาดไทยก็จะประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอวิทยากรเพื่อให้มูลนิธิสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ ในปัจจุบันยังได้มีหน่วยงานที่ดำเนินการอบรมด้านการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ คือ

๑. สถาบันแพทยด้านอุบัติเหตุ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดให้มีการฝึกรอบรมการช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ประสบอุบัติเหตุ อุบัติภัย โดยจัดฝึกรอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล และเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิรวมทั้งหน่วยงานของราชการที่เกี่ยวข้อง

๒. สมาคมแพทย์อุบัติเหตุแห่งประเทศไทย มีสถานที่ตั้งอยู่ที่ตึกอุบัติเหตุโรงพยาบาลศิริราช ได้ทำการฝึกรอบรมด้านการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ อุบัติภัย ให้แก่แพทย์และโรงพยาบาลในเครือ เช่น โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลเลิดสิน ศูนย์กู้ชีพเรนทร ตลอดจนหน่วยงานภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ

๓. โรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และโรงพยาบาลวชิรพยาบาล จะอบรมเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลด้านอุบัติเหตุและอุบัติเหตุเป็นประจำทุกปี และหากมูลนิธิต่างๆ จะส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมอบรมด้วยก็ได้

๔. ในภาคขององค์กรภาคเอกชนมูลนิธิช่วยเหลือเด็กเชียงใหม่ และโรงพยาบาลหัวเฉียวได้จัดให้มีการอบรมด้านอุบัติเหตุให้แก่เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ รวมทั้งมูลนิธิอื่นๆ ที่มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับมูลนิธิช่วยเหลือเด็กเชียงใหม่ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิเข้าร่วมอบรมด้วย

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจตราและควบคุมดูแลการดำเนินงานของมูลนิธิให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของมูลนิธิ โดยกำหนดแนวทางในการควบคุมดูแลการดำเนินงานของมูลนิธิ ดังนี้

๑. ให้นายทะเบียนมูลนิธิหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่นายทะเบียนมอบหมายออกตรวจตราการดำเนินการของมูลนิธิเป็นประจำทุกปี อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๒. มูลนิธิที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้นายทะเบียนแนะนำ ให้มูลนิธิได้จัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถที่จะช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุต่างๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งให้มีคุณธรรมและมีจรรยาบรรณซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการก่อตั้งมูลนิธิ

๓. ให้มูลนิธิส่งรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้นายทะเบียนมูลนิธิภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของมูลนิธิ

๔. กรณีที่กรรมการของมูลนิธิดำเนินการของมูลนิธิผิดพลาดเสียหายหรือคณะกรรมการของมูลนิธิกลายเป็นผู้มีฐานะหรือความประพฤติไม่เหมาะสมในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ นายทะเบียนอาจร้องขอต่อศาลให้ถอดถอนคณะกรรมการของมูลนิธินั้นได้

๕. กรณีเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหาย และมีผลให้มูลนิธิเสียหายหรือเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการมูลนิธิ ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแล กรณีดังกล่าวนายทะเบียนอาจร้องขอต่อศาลให้ถอดถอนกรรมการมูลนิธิทั้งคณะ และแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่มาบริหารงานแทนได้

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการตรวจสอบรายงานการตรวจตราและควบคุมดูแลการทำงานของมูลนิธิ รวมทั้งตรวจสอบรายงานการดำเนินงานของมูลนิธิ ปรากฏว่ามูลนิธิส่วนใหญ่มีการดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของมูลนิธิ โดยเฉพาะกรณีการดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุของเจ้าหน้าที่มูลนิธิยังไม่ปรากฏว่ามีการดำเนินการผิดพลาดเสียหายหรือมีการร้องเรียนมายังกระทรวงมหาดไทยแต่อย่างใด